

нея друга силна позиция. Неприятеля взелъ това като признак на страхъ отъ страна на Аннибала и почналъ да прѣминува по части прѣзъ рѣка Тагъ въ бродъ. Но Аннибалъ тъкмо въ туй време го нападналъ съ главнитѣ си сили отъ фронта, а съ часть отъ конницата, прѣкарана отвѣдъ р. Тагъ — отъ тила, и нанесълъ на съюзнитѣ испанци пълно и съвършено поражение и голѣма загуба. Тѣзи побѣда му дала възможность да продължава и издържи по натагъшни усиѣхи. Той покорилъ не само карпетанцитѣ и турдитанцитѣ (въ днешнитѣ Андалузия и Естрамадура, между устията на Гвадиана и Гвадалквивиръ), но и всички племена по дѣсната страна на р. Иберъ, слѣдъ което се върналъ да прѣзимува въ новий Картагенъ.

Най послѣ въ 219 г. Аннибалъ намѣрилъ, че настанало вече и време, и възможность да влѣзе въ явно спрѣчкване съ Римъ. Случай за това не закъсняло да се прѣдстави. На источния брѣгъ на Испания били останали независими само гръцкитѣ колонии и главната между тѣхъ — Сагунтъ. Тѣ се намирили подъ покровителството на Римъ, отъ времето на договора му съ Аздрубала, макаръ и не утвърденъ отъ римския сенатъ. Като прѣдвидѣли опасността, която ги застрашавала отъ страна на Аннибала, тѣ се обърнали къмъ Римъ за помощъ. Обаче римския сенатъ намѣсто веднага да имъ испрати на помощъ войска, дълго се съвѣщавалъ и най послѣ рѣшилъ да испрати въ Испания пратенници, за да се удостовѣри за положението на работитѣ и да убѣди Аннибала — точно да изпълнява условията на договора, сключенъ съ Аздрубала. Полибий казва (кн. III гл. IV), че »Аннибалъ приелъ римскитѣ пратенници въ Новий Картагенъ и имъ казалъ, че между сагунтянитѣ неотдавна ста-

налъ бунтъ, че тѣ повикали римлянитѣ за посрѣдници и че римлянитѣ несправедливо осѣдили на смъртъ нѣкои отъ градоуправителитѣ на Сагунтъ; че той, Аннибалъ, не ще остави тѣзи несправедливостъ не наказана и че картагенцитѣ всѣкога имали за обичай да защитавагъ невинно угнетенитѣ.» «А между туй» — прибавя Полибий — «Аннибалъ испратилъ въ Картагенъ да кажатъ на сената, какъ мисли да постѣпи съ сагунтянитѣ, които, възгордени отъ съюза си съ римлянитѣ, лошо постѣпвали съ нѣкои отъ поданницитѣ на картагенската република.» «Съ една дума» — заключава Полибий — «Аннибалъ не разсѣждавалъ, но само се повинувалъ на ослѣпляващия го гнѣвъ и раздражение. Въмѣсто истинскитѣ побудителни причини за дѣйствиата си, той се опиралъ на празни прѣдлози — обикновено заблуждение на тѣзи, които, малко загрижени за справедливостъта, покоряватъ се само на гласа на обезумялитѣ ги страсти, отъ което и произлѣзло това, че, като скрилъ истинската причина на дѣйствиата си и изложилъ друга, на нищо не основана, той билъ признатъ инициаторъ на една война, противна не само на здравия разумъ, но и на всички закони на справедливостъта.» При всичката добросъвѣстность на Полибия не може да не се види въ тѣзи думи приятеля на Сципионитѣ и римлянитѣ и нито сяка отъ справедливостъ. Полибий повтарялъ това, което говорили римлянитѣ, които ненавиджали и картагенцитѣ, и Аннибала. Спорѣдъ други свѣдения, заслуживаюци по голѣмо довѣрие и съгласни съ характера, побужденията и намѣренията на Аннибала, послѣдния, когато вече твърдо рѣшилъ да почне войната противъ Римъ, всѣползувалъ се за тѣзи цѣль отъ единъ случай, който тъкмо на време му се